Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0522U100007

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гордієнко Олена В'ячеславівна

2. Gordiienko Olena Viacheslavivna

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 10.02.04

Назва наукової спеціальності: Германські мови

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-12-2021

Спеціальність за освітою: Англійська та німецька мови

Місце роботи здобувача: Запорізький державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010741

Місцезнаходження: проспект Маяковського, буд. 26, м. Запоріжжя, Запорізький р-н., Запорізька обл., 69035, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 17.051.02

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, м. Запоріжжя, Запорізький р-н., Запорізька обл., 69600, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, м. Запоріжжя, Запорізький р-н., Запорізька обл., 69600, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, м. Запоріжжя, Запорізький р-н., Запорізька обл., 69600, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.47, 16.21.65

Тема дисертації:

1. Термінологічна лексикографія у формуванні глобального наукового простору галузі медицини (на матеріалі англомовних медичних словників)

2. Terminological Lexicography in the Formation of the Global Scientific Area of Medicine (based on English Medical Dictionaries)

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено виявленню напряму і перспектив розвитку англомовної медичної термінографії (АМТ) з метою забезпечення ефективної міжнародної комунікації і співробітництва в галузі медицини в умовах формування глобального наукового простору шляхом визначення нелінійної кореляції між динамікою медичного дискурсу, розвитком термінологічного апарату та медичною лексикографією. Розроблено методологію дослідження АМТ як складної адаптивної системи і застосовано міждисциплінарний підхід для емпіричного аналізу. Дослідження охопило медичну лексикографію в цілому і АМТ зокрема за увесь період її існування та включало аналіз 472 англомовних медичних довідників (АМД). Доведено системність термінографії галузі медицини та обґрунтовано тип її системної організації. Проаналізовано розвиток АМТ в контексті світової традиції та складено періодизацію цього процесу. Розроблено принципи типологічної класифікації АМД, які базуються на їх функціональному навантаженні з урахуванням загальних класичних підходів лексикографії. У системі АМТ виокремлено дві групи довідників – фактуальні і словникові, розроблено типологічну класифікацію англомовних словникових довідників, проведено лексикографічний аналіз АМД. Виявлено еволюційну динаміку розвитку АМТ. У загальному кількісному вираженні динаміка демонструє нерівномірну, проте стабільну тенденцію до зростання. За якісною складовою – спрямованість у бік спеціалізації і диджиталізації. Доведено необхідність розробки електронного навчального медичного словника, який відповідає параметрам складної адаптивної системи та наявному професійному запиту, розроблено його концепцію.

2. The thesis focuses on the English-language medical terminography, the direction of its dynamics and development prospects. In this research, English-language medical terminography (ELMT) is seen as an effective means of promoting international communication and fruitful cooperation in the field of medicine under the conditions of globalization. The study covered the period from the middle of the 17th century to the beginning of the 21st century and included a critical analysis of 472 English-language medical reference works in the context of the history of medical terminography. In the research, a new trend in linguistic studies has been introduced – medical terminological lexicography. Within this trend, the terms "terminography" and "metalexicography" have been elaborated, the term "English-language medical terminography" has been introduced; a new systems methodology for the study of medical terminography has been developed; the correlation between the dynamics of medical discourse, the development of the terminological system and the medical terminography has been indicated; a typological criterion, specific for medical terminography, its regulatory function, was revealed and a class of the English-language medical reference works that perform this function was distinguished. Through the systems' approach, systemic nature of medical terminography was identified and proved, the type of systems it belongs to, complex adaptive systems (CAS), was specified, structural and dynamic models of this system were developed. A comprehensive research methodology was elaborated. The methodology conjoins two approaches to the analysis and modeling of complex adaptive systems – 'bottom-up' and 'top-down' – and incorporates methods of linguistics, lexicography, and general scientific methods. By application of the 'bottom-up' approach the course of historical development (dynamic aspect) and the current state (typological aspect) of CAS-English-language medical terminography (CAS-ELMT) were revealed. By application of 'top-down' approach the dynamics of its evolution was outlined, systemic lacunae were identified and the lacunae filling methods were developed. These methods are based on the laws of evolutionary dynamics of the CAS-ELMT, theoretical postulates and practical methods of lexicography and terminography, the state of medical science and practice in the context of globalization, the latest achievements in science and technology as well as the potential user needs. A comprehensive analysis of the evolution of the CAS-ELMT that took into account both the state of medicine and its terminology as well as methods of its lexicographic description gave grounds for distinguishing two developmental periods – evolving terminography (17th–18th centuries) and advanced terminography (19th century – 2020) with the subdivision of the second period into four successive phases (1. 19th century – 1918; 2. 1919–1945;

3. 1946–1999; 4. 2000–2020). English medical terminography evolutionary dynamics and trends were determined. Dynamics of the CAS-ELMT evolution demonstrates stable but uneven upward trend. A typological classification of the English-language medical reference works based on their functionality and characteristics of the potential user was developed. For factual reference works, these characteristics comprise continuity of structural and typological composition with a clear focus on specialization and, since the end of the twentieth century, tendency to the increase in the use of the digital component. In the group of explicative reference works, dynamics is two-vector – for monolingual dictionaries it moves in the direction of specialization, for translation dictionaries – in the direction of generalization. Encyclopaedic dictionaries dynamics tends to move towards specialization. The dynamics of the evolution of electronic dictionary reference works is developing in the direction of systematic representation of medical terminology. In accord with the established dynamics of development of CAS-ELMT and identified system lacunae, based on the achievements of educational lexicography, user needs, their level of the English language competence and knowledge of medicine, an electronic English learners medical dictionary was designed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скибіна Валентина Іванівна
2. Skybina Valentyna Ivanivna

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скибіна Валентина Іванівна

2. Skybina Valentyna Ivanivna

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Безугла Лілія Ростиславівна

2. Bezugla Liliia Rostyslavivna

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колегаєва Ірина Михайлівна

2. Kolegaieva Iryna Mykhailivna

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макарук Лариса Леонідівна

2. Makaruk Larysa Leonidivna

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Зацний Юрій Антонович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Зацний Юрій Антонович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.